Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Peel en Maas
Postbus 7088
5980 AB Panningen

Directie Maatschappelijke Ondersteuning
Parnassusplein 5
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

T 070 340 79 11
F 070 340 78 34

Kenmerk
955741-149323-DMO

Uw zaaknummer
1894/2015/607973

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Datum 4 juli 2016
Betreft Bedenkingen tegen invoering van artikel 2.2.5. in Wmo 2015 (ambtelijk concept 15 februari 2016)

Geacht college,

Op 8 maart jl. heeft u mij een brief gestuurd over uw bedenkingen bij de voorgestelde wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Dit voorstel betreft een wijziging die het college verbiedt om alfahulpbemiddeling of overige diensten te verstrekken die leiden tot een arbeidsverhouding als bedoeld in artikel 5, eerste en tweede lid, van de Wet op de loonbelasting 1964. In de praktijk is deze arbeidsverhouding bekend als de Regeling dienstverlening aan huis. Naar uw oordeel kan het voorkomen van misbruik en misstanden met deze Regeling worden bereikt door voor het gebruik van de Regeling dienstverlening aan huis voor een algemene voorziening, een bodemprijs in de wet op te nemen. U vraagt aan mij dit alternatief in overweging te nemen bij de behandeling van het wetsvoorstel.

Naar aanleiding van uw brief heeft op 4 mei 2016 een gesprek plaatsgevonden met wethouder Janssen, vertegenwoordigers van de dorpsgemeenschap en medewerkers van het ministerie. In dit gesprek is namens het college een toelichting gegeven op de lokale aanpak en de wijze waarop alfahulpen[1] worden ingezet bij hulp in de huishouding, als onderdeel van het lokale Wmo-beleid. Namens het ministerie is toegelicht welke doelen door mij worden beoogd met het wetsvoorstel. In deze brief worden deze doelen schriftelijke toegelicht en reageer ik op uw alternatieve voorstel.

Kabinetsstandpunt: Regeling dienstverlening aan huis
De Regeling dienstverlening aan huis (hierna: de Regeling) biedt particulieren de mogelijkheid om een particulier als dienstverlener in te huren voor huishoudelijk werk in en om het huis, voor minder dan vier dagen per week. Zij sluiten hierover een arbeidscontract af. De particulier wordt werkgever. De dienstverlener wordt de werknemer van deze particuliere werkgever. Particulieren die iemand minder dan vier dagen per week in dienst hebben voor huishoudelijk werk, hoeven geen

[1] Een alfahulp is als huishoudelijk hulp werkzaam onder de Regeling dienstverlening aan huis waarbij sprake is van (gedeeltelijke) financiering met publieke middelen voor zorg en ondersteuning.

Directie Maatschappelijke Ondersteuning

Kenmerk
955741-149323-DMO

loonadministratie te voeren, geen loonbelastingen in te houden en premies af te dragen. De hulp is niet verplicht verzekerd voor arbeidsongeschiktheid en werkloosheid, heeft een beperkt recht op doorbetaling bij ziekte (6 weken in plaats van 104 weken) en dient zelf via een aangifte inkomstenbelasting opgave te doen van inkomsten. Het kostenvoordeel tussen reguliere ondersteuning door een aanbieder met een hulp in loondienst en een particuliere hulp die werkt op basis van de Regeling loopt hierdoor al snel op tot € 7,50 per uur of meer.
Hoewel de Regeling is bedoeld voor particulieren wordt deze ook ingezet door gemeenten in het kader van maatschappelijke ondersteuning op grond van de Wmo 2015. In plaats van hulp in huis van een aanbieder, wordt de cliënt geholpen aan een arbeidsovereenkomst met een particuliere hulp. De gemeente maakt dan gebruik van het financiële voordeel van de Regeling en de cliënt wordt verantwoordelijk voor de plichten van het werkgeverschap zonder dat (in alle gevallen) zeker is of hij zich bewust is van deze plichten en deze verantwoordelijkheid ook kan dragen. De regering beoordeelt dit als oneigenlijk gebruik van de Regeling. De regering is van mening dat de Regeling niet is bedoeld om kosten van gemeenten in het kader van de Wmo 2015 te drukken ten koste van de rechtspositie van hulpen. Daarom strekt het wetsvoorstel ertoe dat gemeenten de mogelijkheid wordt ontzegd voorzieningen te treffen die tot doel hebben dat cliënten op basis van de Regeling een arbeidsverhouding met een hulp aangaan.

Een bodemprijs voor huishoudelijke hulp in de wet
In uw brief geeft u aan het uitgangspunt van fatsoenlijke betaling voor fatsoenlijk werk te onderschrijven en noemt u een aantal vooronderstellingen over het borgen van de rechtspositie van werknemers en hun arbeidsvoorwaarden. U stelt dat het opnemen van een bodemprijs in de wet voor dienstverleners die een arbeidscontract hebben met cliënten een goed alternatief kan zijn voor het regelen van een fatsoenlijke betaling en goede arbeidsvoorwaarden.
Het opnemen van een bodemprijs voor dienstverleners die werken op basis van de Regeling in de wet beoordeel ik als ongewenst, omdat zoals toegelicht de Regeling dienstverlening aan huis niet is bedoeld als voorziening in het kader van de Wmo 2015. De Regeling is bedoeld voor particulieren. Omdat het voor cliënten met een persoonsgebonden budget praktisch onmogelijk is om te voldoen aan alle verplichtingen en administratieve lasten die gepaard gaan met het volledige werkgeverschap, blijft de mogelijkheid bestaan voor pgb-houders om op basis van de Regeling een arbeidsverhouding met een dienstverlener aan te gaan. In dat geval wordt tussen de cliënt en de dienstverlener een zorgovereenkomst overeengekomen. De Sociale Verzekeringsbank is vervolgens verantwoordelijk voor het beheer van het pgb en biedt pgb-houders een modelovereenkomst aan waar zij gebruik van kunnen maken voor het contractueel vastleggen van de afspraken en verricht de betaling van het salaris van de dienstverlener.

Huishoudelijke hulp van en door de lokale gemeenschap
Het inrichten van de organisatie van huishoudelijke hulp op het niveau van de gemeenschap past goed in de filosofie van de Wmo 2015. Als college zou u deze koers mijns inziens kunnen vervolgen, ook zonder gebruik te maken van de Regeling. De Wmo 2015 biedt u, ook na wetswijziging, immers de mogelijkheden om op het niveau van de gemeenschap contracten af te sluiten met aanbieders die zijn geworteld in de dorpsgemeenschap en of voortkomen uit burgerinitiatieven.
Als voor het leveren van een voorziening een organisatie met personeel en

Directie Maatschappelijke Ondersteuning

Kenmerk

955741-149323-DMO

gebouwen nodig is, zal de aanbieder veelal een rechtspersoon zijn, zeker wanneer een zekere continuïteit in de dienstverlening moet worden gewaarborgd. Het is echter ook denkbaar dat een natuurlijk persoon in de uitoefening van een bepaald beroep zich jegens de gemeente verbindt tot het leveren van activiteiten, diensten of zaken. Ook wanneer een algemene voorziening of een maatwerkvoorziening door de gemeente wordt betrokken van een vrijwilligersorganisatie of coöperatie, kan die organisatie als aanbieder worden beschouwd. Ongeacht de vorm van de organisatie geldt het uitgangspunt van de Wmo 2015, dat een cliënt erop moet kunnen vertrouwen dat de geboden maatschappelijke ondersteuning hem ondersteunt bij zijn zelfredzaamheid en participatie, zonder dat hij verantwoordelijk en aansprakelijk wordt voor een arbeidsverhouding met zijn hulpverlener. In dit verband wijs ik u op de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep over de algemene voorziening.[2] Uit de tekst en toelichting van artikel 1.1.1 van de Wmo 2015 volgt dat een aanbieder zich jegens het college verbindt om een algemene voorziening (of een maatwerkvoorziening) te leveren. Dit betekent dat een derde die zich jegens de cliënt verbindt tot het leveren van bepaalde activiteiten, diensten of zaken, in dat verband geen aanbieder in de zin van de wet is.[3] In die situatie is dan ook geen sprake van een algemene voorziening op grond van de Wmo 2015. U bent hierover uitgebreid geïnformeerd met mijn brief van 6 juni 2016 over de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep. Ik vraag u de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep in het licht van lokale beleidsvoering grondig te analyseren en voor zover nodig uw verordening, beleid(regels) en uitvoering daarmee in overeenstemming te brengen.[4]

Een afschrift van deze brief wordt op verzoek van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport toegestuurd aan de voorzitter van de Tweede Kamer.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

drs. M.J. van Rijn

---

[2] ECLI:NL:CRVB:2016:1404.

[3] Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 110.

[4] ECLI:NL:CRVB:2016:1402, ECLI:NL:CRVB:2016:1403 en ECLI:NL:CRVB:2016:1404, ECLI:NL:CRVB:2016:1491.